

Cykelfremme i et nationalt perspektiv

Cykelseminar for forligskredsen den 2. marts 2022
Helga Theil Thomsen, Vejdirektoratet

Hvordan får vi flere til at cykle?

- Ny cykelinfrastruktur gør det ikke alene. Kampagner, byplanlægning og øvrige tiltag spiller også en vigtig rolle
- Bilejerskabet i Danmark har været i kraftig vækst. I dag er der ca. 2,7 mio. biler i Danmark, i 1995 var der 1,6 mio. biler

Vejdirektoratet har allerede foretaget flere analyser af, hvilke faktorer der har betydning, når cyklen til- eller fravælges. Svarene er mange, og det er et område, som vi stadig kan blive klogere på. En opgave som det nationale videnscenter for cykelfremme skal være med til at løfte

Hvorfor stiller vi cyklen?

Vejdirektoratet har de seneste år fået lavet 2 analyser af, hvilke faktorer der har betydning for til- og fravalg af cyklen

”Hvorfor stiller vi cyklen” undersøgte holdninger blandt danskere, der cykler sjældent eller aldrig:

- Praktik og tryghed havde betydning - 19% havde ikke indkøbsmuligheder tæt nok på, og 37% følte sig udsat i trafikken på cykel
- Bilejerskabet har en betydning - 46% oplyste, at bilen startede som en bekvemmelighed, men nu opfattes som nødvendig. 38% oplyser, at de er blevet for dovne til at cykle
- Når man holder op med at cykle i dagligdagen, forsvinder cyklen helt ud - cyklen bliver ikke vedligeholdt og bliver stillet bagerst i skuret - 46% af de adspurgte i undersøgelsen overvejede slet ikke at bruge cyklen

Hvad i omgivelserne får flere til at cykle?

Vejdirektoratets anden undersøgelse tog udgangspunkt i "best practice" inden for cykelfremme.

Analysen fremhævede en række vigtige indsatsområder:

- Samarbejde på tværs i kommunen – både internt og på tværs af forvaltninger
- Den rigtige cykelinfrastruktur har stor betydning, og det er vigtigt med løbende forbedringer og vedligehold
- Kombination af cykel og kollektiv trafik
- Cyklen som hovedprioritet i planlægningen
- Fokus på cykelfremme ved skoler og institutioner

Hvilke tiltag får flere op på cyklen

”Best practice”-undersøgelsen kom også med en række anbefalinger til konkrete tiltag:

- Byplanlægning med fokus på 15-20 minutters by
- Test og lån af el-cykel
- Systematisk vedligeholdelse af eksisterende cykelstier
- Tværfaglig gruppe på tværs af forvaltninger
- Involvering af lokale virksomheder – cykelvenlige arbejdspladser har en god effekt
- Kommunal cykel-til-skole indsats
- Kortlægning af cykelnetværk, og hvor cykelvenligt et byområde er

Megatrends og cykelfremme

Inden for cykling og mobilitet er der nogle stærke udviklingstendenser, der forventes at fortsætte i lang tid fremover og påvirke rammerne for cyklisme betydeligt:

- **Elcykler**
- **15-minutters byen (trængsel – mindre transportbehov - bæredygtighed)**
- **Sundhed (opmærksomhed om manglende bevægelse i det moderne liv)**

Elcykler

Elcyklismen er i vækst og i flere af vores nabolande er hver 3. solgte nye cykel med el – Danmark forventes også at nå det i år

Vejdirektoratets undersøgelse af elcykler fra 2020 viste, at elmotoren gør cyklen relevant på meget længere distancer – 42% af deltagerne angav, at deres pendlerture var på mere end 10 km., og 12% angav mere end 20 km. Dermed kan elcyklen være med til yderligere at øge værdien af supercykelstier

Ladcykler med el kan i mange tilfælde være et reelt alternativ ifm. varelevering og erhvervskørsel, eller kan løse mange familiers behov for bil nummer to

15-minutters byen

15 minutters-byen er ideen om, at borgere skal kunne tage i skole, komme til fritidsaktiviteter, arbejde og handle inden for gå- eller cykelafstand fra deres hjem

Det er en idé, der relaterer sig til nogle af de generelle megatrends, som vi ser - nemlig bæredygtighed og liveability

Flere europæiske og nordamerikanske byer arbejder med konceptet - bl.a. i Paris.

Konceptet har dog også værdi uden for de store byer.

Sundhed

Der er betydelige økonomiske og trivselsmæssige gevinster forbundet med en forbedret folkesundhed

De seneste vurderinger af sundhedsgevinsten ved at cykle har understreget det store potentiale ved at få flere op på cyklen

Elcyklen giver en mindre sundhedseffekt end den traditionelle cykel - men stadig en markant positiv effekt, og kan være en god mulighed for de grupper, der har særlige fysiske udfordringer

Undersøgelser uden for de største byer peger på, at sundhed og motion er en af de primære årsager til, hvorfor cyklen tilvælges. Fokus på sundhed kan være med til at få flere til at vælge cyklen